

N:o 291.

Af herrar **L. K. Brock** och **A. C. Bökelund**, *i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i 19 och 25 kap. strafflagen.*

Genom den af Kungl. Maj:t i proposition n:o 98 föreslagna ändrade lydelsen af 19 kap. 22 § strafflagen har ett visst förfarande, som haft en i förslaget närmare angifven påföljd, belagts med straff. Brottet hör till de uppsåtliga, det vill säga gerningsmannen har icke med sin handling åsyftat den verkan, hvars inträdande utgör förutsättningen för handlingens straffbarhet. Med nu afsedda förfarande kunna närmast jämföras de, som äro angifna i 14 kap. 9 och 17 §§ samt 19 kap. 20 och 21 §§ strafflagen. I de två förstnämnda samt sistnämnda lagrummet angifvas brottens karaktär af att icke vara uppsåtliga genom uttrycket: »den, som uppsåtligen, genom vårdslöshet, oförsiktighet eller försummelse, är vållande». Kan nu icke det i 19 kap. 22 § strafflagen, enligt dess af Kungl. Maj:t föreslagna lydelse, angifna förfarande hänföras till vållande, hvarom nu sagts, då är det uppenbart fråga om att förändra de subjektiva grunderna för straffbarhet. Ett dylikt syfte ligger ej i lagförslaget, såvidt vi kunna finna. Det synes oss därför ur denna synpunkt riktigast att här använda samma formulering som i de af oss nyss angifna lagrummen. Visserligen blifver därigenom hvarje vållande, som haft den påföljd, hvarom i lagförslaget

talas, straffbart, men detta är enligt vår mening fullt riktigt och i öfverensstämmelse med nu gällande lag; och det står sedermera öppet att vid bestämmandet af straffet i det särskilda fallet taga hänsyn till, huruvida vållandet varit mer eller mindre groft. Därigenom undviker man ock faran att möjligen nödgas med straff belägga en handling, som ej bort bestraffas. Svårigheterna att afgöra, om vållande föreligger eller ej, synas icke heller böra blifva större än nu; och vi vilja i detta sammanhang erinra om Kungl. Maj:ts utslag den 8 februari 1901, hvarigenom en disponent, som ansågs genom underlåtenhet att uppsätta ett skyddsräcke vid en ångpumpmaskin hafva varit medverkande till en arbetares död, förty dömts jämlikt 14 kap. 9 § strafflagen att böta.

Enligt det föreslagna stadgandet erfordras vidare, att fara uppstått för människors lif eller hälsa eller för grof skada å egendom. I 19 kap. 20 § strafflagen, som jämväl afser förhållandena mellan enskilde och där intet allmänt intresse är i fråga, är en afsevärd straffökning stadgad för det fall, att af den straffbara skadegörelsen, som dock kan vara huru ringa som hälst, kommit *synnerlig* fara för någons lif eller hälsa, vare sig denna påföljd bort kunna förutses eller icke. Det synes oss då vara att gå för långt att i förevarande fall, där själfva aftalets brytande ej är belagdt med straff, låta straffbarheten inträda, så snart den ringaste fara uppstått. Å andra sidan synes oss, att, under förutsättning, att faran varit synnerlig, förfarandet ej bör lämnas ostraffadt, fastän aftalets brytande ej i sig är straffbart, så mycket mindre som det alltid utöfver farans inträffande erfordras, att man bort kunna inse den, en fordran, som jämväl ligger i uttrycket: »den, som ouppsåtligen, genom vårdslöshet, oförsigtighet eller försummelse, är vållande.»

I sista punkten af den föreslagna paragrafen är en strängare straffskala bestämd för det fall, att af gärningen kommit skada å person eller grof skada å egendom. Har någon af gärningen fått död eller svårare kroppsskada eller mindre lyte eller kroppsfel eller lindrigare sjukdom, torde i vissa fall stadgandena i 14 kap. 9 och 17 §§ strafflagen jämväl blifva tillämpliga. I öfrigt synes det oss ej nödigt att bestämma en strängare straffskala för det fall, att af gärningen kommit endast sådan skada, som omnämnes i 14 kap. 12 och 13 §§ strafflagen, då vållande till skada, som omnämnes i det förra lagrummet endast straffas med böter, högst 50 kr., och vållande till ringare eller ingen skada ej alls bestraffas.

Ehuru tiden för granskningen af Kungl. Maj:ts förslag varit kort, hafva vi dock sökt uppgöra ett på nu utvecklade grunder byggdt förslag till lydelse af 19 kap. 22 § strafflagen.

Vi våga sålunda hemställa,

att Riksdagen, med afslag å Kungl. Maj:ts proposition n:o 98, i hvad den rör lydelsen af 19 kap. 22 § strafflagen, måtte för sin del besluta, att samma lagrum skall erhålla följande lydelse: »Den, som ouppsåtligen, genom vårdslöshet, oförsigtighet eller försummelse, är vållande därtill, att synnerlig fara uppstått för någons lif eller hälsa eller för grof skada å egendom, dömes till böter. Fick någon af gärningen död eller svår kroppsskada eller kom af gärningen grof skada å egendom, dömes till böter eller fängelse i högst sex månader.

Stockholm den 29 april 1905.

L. Brock.

Axel Bökelund.
